

Svære psykiske lidelser har øget risiko for multisygdom

Baggrund Det er velkendt, at personer med svære psykiske lidelser såsom skizofrenispektrumlidelser og bipolar affektiv sindslidelse har reduceret levetid sammenlignet med baggrundsbefolkningen. Begrebet multisygdom omfatter forekomst af flere samtidige kroniske sygdomme og er oftest anvendt indenfor somatiske lidelser. Forekomsten af somatisk og psykisk multisygdom iblandt personer med svære psykiske lidelser har ikke været systematisk opgjort, men den kan bidrage til en øget forståelse af patienternes samlede sygdomsbyrde. Formålet med dette studie var at estimere den absolutte prævalens af både somatisk og psykisk multisygdom iblandt personer med svære psykiske lidelser og at sammenligne oddsene for at have somatisk multisygdom sammenlignet med personer uden svære psykiske lidelser.

Metode Via CINAHL, EMBA, PubMed og PsycINFO blev der frem til 15. februar 2024 søgt efter observationsstudier, som estimerede forekomsten af multisygdom. Inklusionskriterierne omfattede observationsstudier med undersøgelse af voksne individer (gennemsnitsalder ≥ 18 år) diagnosticerede med enten skizofrenispektrumlidelser eller bipolar affektiv sindslidelse, og som samtidig havde forekomst af enten somatisk multisygdom (≥ 2 somatiske sygdomme) eller psykisk multisygdom (≥ 3 psykiske sygdomme). Random effects metaanalyser blev brugt til at sammenligne oddsene for at have somatisk multisygdom hos personer med svære psykiske lidelser sammenholdt med kontrolpersoner uden disse lidelser. Den absolutte prævalens af fysisk og psykisk multisygdom hos personer med svære psykiske lidelser blev også estimeret.

Resultater Iblandt 11.144 citationer blev 82 observationsstudier med i alt 1.623.773 personer med svære psykiske lidelser inkluderet. Heraf havde 21 studier i alt 13.235.882 kontrolpersoner uden svære psykiske lidelser. Oddsene for at have somatisk multisygdom var højere hos personer med svære psykiske lidelser sammenholdt med kontrolpersoner (odds ratio (OR) 2.40 [95% konfidensinterval (CI) 1,57-3,65, k=11, p=0,0009]. Oddsene for at have somatisk multisygdom var især højere iblandt yngre personer (gennemsnitsalder ≤ 40 år, OR 3,99 [95% CI 1,43-11,10]) sammenlignet med iblandt ældre personer (gennemsnitsalder ≥ 40 år, OR 1,55 [95% CI 0,96-2,51], forskelle i subgrupper p=0,0013). Iblandt personer med svære psykiske lidelser var den absolutte prævalens 25% og 14% for henholdsvis somatisk multisygdom og psykisk multisygdom.

Konklusioner og perspektiver Dette er den første metaanalyse, som estimerer somatisk multisygdom samtidig med psykisk multisygdom hos personer med svære psykiske lidelser. Disse var hyppige iblandt personer med skizofrenispektrumlidelser og bipolar affektiv sindslidelse. Forskellen i oddsene for at have somatisk multisygdom er mest udtalt i yngre populationer, hvilket indikerer et behov for tidlige interventioner. Resultaterne fra dette studie taler for nytteværdien af at bruge multisygdom til at karakterisere sygdomsbyrden associeret med svære psykiske lidelser, ligesom de understreger betydningen af at fremme integreret somatisk og psykiatrisk sundhedspleje.

Tidsskrift: Lancet Psychiatry

Forfattere: Sean Halstead, Chester Cao, Grímur Høgnason Mohr, Bjørn H Ebdrup, Toby Pillinger, Robert A McCutcheon, Joseph Firth, Dan Siskind † og Nicola Warren†

† Delt sidsteforfatterskab.

Artikel tilgængelig på:

[https://www.thelancet.com/journals/lanpsy/article/PIIS2215-0366\(24\)00091-9/abstract](https://www.thelancet.com/journals/lanpsy/article/PIIS2215-0366(24)00091-9/abstract)